

Delårsrapport mars 2025

Socialnämnden Nordost

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	4
2.1	Verksamhetens utveckling	4
2.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling...	4
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	7
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	10
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	10
3.1.1	Personalvolymsutveckling	10
3.1.2	Årlig uppföljning av aktiva åtgärder och systematiskt arbetsmiljöarbete.....	10
3.2	Ekonomisk uppföljning	12
3.2.1	Resultatredovisning i sammandrag nämnder	12
3.2.2	Utfall till och med perioden	13
3.2.3	Prognos.....	13
3.2.4	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder	14
3.2.5	Kommunbidrag och budgetjusteringar	14
3.3	Uppföljning av budgetavvikelser	14
3.3.1	Förvaltningens förslag till åtgärder.....	14
3.4	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	15
3.4.1	Ej verkställda SoL/LSS-beslut	15
3.4.2	Anmälningar enligt Lex Sarah	15
3.4.3	Effektivisering genom minskad administration och digitalisering	15
4	Insamling av information inför Budget 2026	16
5	Styrinformation till nämnden.....	19
5.1	Ekonomisk uppföljning per avdelning.....	19
5.2	Uppföljning av uppdrag från kommunfullmäktige	24
5.2.1	Nya uppdrag från kommunfullmäktige	24
5.2.2	Uppföljning av uppdrag som anses avslutade	25

1 Sammanfattning

Delårsrapport mars beskriver viktiga händelser och utveckling i verksamheten under årets första kvartal. Rapporten har sitt fokus på den övergripande utvecklingen kopplat till ekonomi och personal samt kostnads- och volymutvecklingen. Utöver det innehåller rapporten en uppföljning av nämndens systematiska arbetsmiljöarbete.

Socialnämnden Nordost har till och med mars ett underskott på -14,5 miljoner kronor jämfört med budget. Ett allvarligt ekonomiskt läge med ett underskott som prognostiseras att växa till -55 miljoner kronor vid årets slut. Underskottet förklaras av ökade kostnader kopplat till ekonomiskt bistånd där nettokostnaderna har stigit med 14,2 procent. En annan förklaring är ökade kostnader inom det brottsförebyggande arbetet där förvaltningens placeringskostnader kopplade till kriminalitet och brottsförebyggande arbete har ökat i stor omfattning, särskilt för unga med omfattande skyddsbehov. Slutligen har personalomsättningen i förvaltningen sjunkit, med en stabilare och högre bemanning som följd. Det ökar förvaltningens personalkostnader, vilket också bidrar till nämndens underskott.

Nämnden lyfter de ökade kostnaderna kopplat till kriminalitet samt kostnadsutvecklingen för ekonomiskt bistånd som väsentliga avvikelser. Kostnaderna för kriminalitet stiger för såväl 0-17 åringar som 18-20 åringar. Då målgruppen har behov av omfattande insatser och skydd bedöms kostnaderna per individ även fortsatt vara hög. De ökade kostnaderna för ekonomiskt bistånd är kopplat till ökningen av antalet hushåll med utbetalt stöd. Från februari 2024 till februari 2025 var ökningen 233 hushåll, vilket får stor effekt på kostnaderna.

Försörjningsstödet visar på en negativ prognos gentemot budget på cirka -40 miljoner kronor. Rådande lågkonjunktur och stigande arbetslöshet bidrar till att fler personer blir beroende av stöd under längre perioder. Förvaltningens arbete med avhoppare ökar också antalet biståndsberättigade hushåll. Prognosen är beräknad utifrån att nuvarande trend, med en ökning med cirka 15 hushåll per månad, består året ut.

På nämndsammanträdet den 11 februari i år fattade nämnden ett antal beslut till följd av det ekonomiska läget. Bland annat beslutade nämnden om ett antal genomlysningssupplett med krav om att förvaltningen återkommer med förslag på specifika åtgärder. I och med fullmäktiges beslut om att nämnden beviljas använda 10 miljoner kronor av eget kapital för 2025 kan nu nämnden på nämndsammanträdet den 22 april dels besluta om att använda 10 miljoner kronor av eget kapital, dels besluta om åtgärder om minst 35,7 miljoner kronor för att hantera det prognostiserade underskottet per februari. Förvaltningens förslag på åtgärder redogörs i bilaga 4.

Under kapitel fyra beskriver nämnden förändrade förutsättningar inför 2026 som ett inspel till stadens budgetarbete. Tillsammans med övriga socialnämnder lyfts bland annat de ökade kostnaderna kopplat till kriminalitet och ekonomiskt bistånd.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Nettokostnad IFO totalt	6,0%	3,3%
Nettokostnad försörjningsstöd	14,2%	16,4%
Antal hushåll med försörjningsstöd	9,1%	6,1%
Nettokostnad barn och ungdomsvård	7,1%	1,0%
Antal vård dagar institutionsvård	2,3%	-7,8%
Antal barn och unga i familjehem	3,6%	5,6%
Nettokostnad vuxenvård	0,1%	1,4%
Antal vård dagar institutionsvård (vuxna)	38,9%	45%
Antal boendedygn socialt boende (vuxna)	7,6%	8%
Nettokostnad fritid	26,8%	-4,7%

Barn och unga

Nettokostnaden för barn- och ungdomsvården har ökat med +7,1 procent jämfört med samma period föregående år, samtidigt som antalet vårddygn på institution endast har ökat med +2,3 procent.

Den nya lagstiftningen gällande barn i skyddat boende som infördes i april 2024 är en förklaring till att nettokostnaden ökat inom barn och unga samtidigt som antal vårddygn på institution ökat i mindre grad. Detta då kostnaden för medföljande barn till skyddat boende nu ligger på Barn och unga i stället för Vuxen och inte räknas som institutionsvård. Avdelning Barn och unga har också anställt fem socialsekreterare och en förste socialsekreterare för att omhänderta den kvalitetshöjning som ny lagstiftning gällande barn i skyddat boende kräver. Ungefär en femtedel av kostnadsökningen inom barn- och ungdomsvården under perioden januari-mars 2025 jämfört med samma period föregående år, beror på ökade kostnader för barn i skyddat boende.

Nettokostnaderna för institutionsplaceringar enligt både lagen med särskilda bestämmelser för vård av unga (LVU) och enligt socialtjänstlagen (SoL) har minskat med -1,8 procent jämfört med föregående år. Det förklaras bland annat av att antalet dygn på Statens institutionsstyrelse (SiS) minskat med -3,9 procent jämfört med föregående år. Inom barn och unga finns brukare med särskilt komplexa och omfattande behov vars HVB-placeringar är kostnadsdrivande för förvaltningen.

Andelen yngre barn i allvarlig brottslighet med till exempel grovt våld har ökat på kort tid. Målgruppen har komplexa behov, där ofta omfattande insatser krävs för att skydda ungdomen och dess anhöriga. Barn och unga myndighet har sedan oktober 2024 följt kostnaderna kopplade till yngre barn i allvarlig brottslighet. Kostnaderna för målgruppen har utgjort cirka 20 procent av det totala ekonomiska utfallet för köpt vård varje månad, trots att de endast utgör 2 procent av antalet ärenden inom avdelningen. Orsaken till att socialförvaltningen Nordost har ökade kostnader för ungdomar i kriminalitet är att förvaltningen, i enlighet med stadens riktlinjer arbetat fokuserat med frågan. Arbetet med dessa ungdomar kräver stor professionell kompetens och förmåga att arbeta flexibelt med både ungdomen och nätverket.

Nettokostnaden för familjehemsvården har ökat med +12,8 procent. Det beror främst på att antalet konsulentstödda familjehem har ökat med cirka +13 procent jämfört med föregående år. Det totala antalet placeringar av barn i familjehem har ökat med +2 procent i jämförelse med föregående period under 2024. Behovet av stadigvarande familjehem är stort och förvaltningen arbetar aktivt med att öka antalet familjehem i egen regi. Socialförvaltning nordost har fortsatt stora utmaningar med att rekrytera familjehem som tillgodoser barnens behov.

Behovet av öppenvårdsinsatser som familjebehandling och ungdomsbehandling består och antalet öppenvårdsinsatser är i stort sett oförändrat under samma period som föregående år. Förvaltningen har satsat på resursverksamheter i egen regi och når fler barn, unga och familjer genom både bistånd- och serviceinsatser. Köpt öppenvård är +1,6 procent av den totala öppenvården. Under första kvartalet av 2025 har förvaltningen lyckats minska antalet ärenden för köpt öppenvård från externa leverantörer. Insatserna har dock blivit dyrare vilket innebär att det skett en liten kostnadsökning under perioden.

Försörjningsstöd

Nettokostnaden för försörjningsstöd har ökat med +14,2 procent för perioden och prognosticeras för helåret att öka med +16,4 procent jämfört med föregående år. Varje hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd kostar mer eftersom riksnormen för försörjningsstöd höjts med +2,8 procent samt till följd av hyreshöjningar och politiska beslut som att inte reducera rätten till bistånd om det finns tillfälliga statliga krisstöd eller beviljade stipendier/fondmedel.

Antal hushåll med försörjningsstöd har ökat med 9,1 procent jämfört med samma period föregående år. Möjligheten att snabbt arbeta ut individer i egen försörjning har påverkats av rådande lågkonjunktur. Den målgrupp som nu är aktuell inom försörjningsstödet står långt ifrån arbetsmarknaden och behöver mer och samordnat stöd under längre period för att nå egen försörjning. För helåret prognosticeras att antal hushåll ökar med 6,1 procent jämfört med december föregående år. Arbetsförmedlingens prognos är att arbetslösheten kommer att fortsätta öka ytterligare innan den vänder nedåt igen.

Vuxen

Nettokostnadsutvecklingen beror främst på en ökning av klienter som har insatser i form av HVB och korttidsboende. Samtidigt har avdelningen arbetat aktivt med nödbistånd för att få en kostnadseffektiv hantering som leder till att klienterna kommer ut i eget boende samt ökat antal individer som beviljas Bostad Först. Sammantaget leder detta till en kostnadsökning med +0,1 procent för perioden.

Nettokostnadsutvecklingen för perioden påverkas av att kostnaden för barn på skyddat boende konterades på vuxen under kvartal 1 2024. Eftersom det nu konteras på Barn och Unga istället har det påverkan på utfallet inom vuxen. Trots

att kostnaderna för medföljande barn inte ligger inom avdelningen ser vi en nettokostnadsökning på +2,6 procent.

Avdelningen prognostiserar en ökning av nettokostnaderna kopplade till korttidsboende (socialt boende) då många klienter har komplex problematik i form av samsjuklighet. Gränssnittsarbetet med förvaltningen för funktionsstöd är fortsatt prioriterat för avdelningen.

Antalet vård dagar på institution har ökat sammantaget med +38,9 procent för perioden. Placeringar på HVB SoL har under samma period ökat med +65 procent och antal dagar inom LVM-vård har minskat med -38 procent. Att insatsen HVB har ökat under perioden, bedöms vara en positiv utveckling då det innebär att fler personer får behandling för sitt skadliga bruk och beroende. Det kan leda till att de når målet om en förändring som leder emot målet att leva ett självständigt liv. Utvecklingen ses som ett resultat av ett kvalitativt arbete av medarbetarna och ett resultat av ett lyckat motivationsarbete. Under året kommer avdelningen fortsatt arbeta med strategin och målet att denna utveckling ska fortsätta, att fler personer tar emot behandling för sitt skadliga bruk och beroende.

Antal boendedygn socialt boende har ökat med +7,6 procent under perioden och bedöms landa på +8 procent på helåret. Orsaken till ökningen är att antal placeringsdygn på skyddat boende med anledning av våld i nära/heder/avhopp/kriminalitet samt korttidsboende ökat samtidigt som vissa andra boendekategorier inom socialt boende minskat.

Fritid

Den ökade nettokostnaden till och med mars jämfört med samma period 2024 berör främst på att förvaltningen ändrat på periodiseringen av utgifter utifrån ingångna avtal, exempelvis alla idéburna offentliga partnerskap, jämfört med 2024. Det betyder att förvaltningen bokar upp kostnader varje månad (periodisering) istället för vid ett tillfälle då avtalens kostnader uppstår.

2025 beräknas den prognosticerade nettokostnaden minska med 4,7 procent. Detta beror på att avdelningen under 2025 fått statliga medel motsvarande cirka 5 miljoner kronor från Socialstyrelsen och Myndigheten för familjerätt och föräldrarskapsstöd (MFOF). De statliga medlen kommer finansiera verksamhet inom avdelningen som 2024 finansierades med nämndbidrag.

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall perioden 2025	Prognos helår 2025	Utfall helår 2024	Utfall helår 2023
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosetts, vuxna	34% (68% inkl. ej avhörd)	38% (65% inkl. ej avhörd)	40% Perioden 38% Helår (76% inkl. ej avhörd)	37% Perioden 37% Helår
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosetts, barn och unga	71%	70%	73% Perioden 69% Helår	76% Perioden 69% Helår
Andel ärenden som avslutats med att behovet tillgodosetts, försörjningsstöd	49% (90% inkl. ej avhörd)	50 % (90 % inkl. ej avhörd)	49% Perioden 50% Helår (89% inkl. ej avhörd)	45% Perioden 49% Helår

Resultatmåttén beskriver andelen ärenden som har avslutats med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* i verksamhetssystemet Treserva det första kvartalet 2024.

Inom vuxna har andelen ärenden med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* ökat något jämfört med samma period föregående år. Huvudsakligen beror det på att färre personer enligt avslutskoderna har avlidit, återtagit ansökan eller avslutat ärendet på egen begäran. Inom vuxen gör få ärenden stor skillnad i utfallet varför det är svårt att prognosticera för helåret, som i stället bygger på ett snitt baserat på de två senaste årens utfall.

Inom Barn och Unga har andelen ärenden med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* minskat något jämfört med samma period år 2024 samt år 2023. Orsaken är svår att fastställa, men angivna orsakskoder indikerar att det beror på att något fler personer har flyttat, återtagit sin ansökan eller tackat nej till insats. Jämfört med övriga socialförvaltningar i staden är det en medelhög andel ärenden i Nordost (19%) som avslutas på grund av att klienten tackat nej till insats. I övriga socialförvaltningar varierar andelen mellan 11 procent och 26 procent.

Inom försörjningsstöd ligger andelen ärenden med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* stabilt jämfört med samma period föregående år. Antalet ärenden per handläggare bedöms göra att handläggare hinner stödja klienterna till självförsörjning trots rådande lågkonjunktur, även om tiden i systemet har ökat något.

Inom vuxen har andelen ärenden med avslutsorsak *Behovet tillgodosett* minskat något jämfört med samma period föregående år. Huvudsakligen bedöms detta bero på att fler personer har ej avhört, återtagit sin ansökan eller aktualiserats utifrån begäran om yttrande. Målsättningen är att öka antal klienter som får sina behov tillgodosedda.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Ökade kostnader för ekonomiskt bistånd och fler hushåll i bidragsberoende
Orsak till att avvikelsen uppstått
Riksnormen för försörjningsstöd ökade under åren 2022 och 2024 med totalt 17,4 procent samt med 2,8 procent 2025. Den ökade normen har varit högre än de allmänna löneökningarna under de senaste åren. Detta har medfört att fler individer och familjer får svårare att komma ut i egen försörjning. Ett ökat inflöde av ärenden till följd av lågkonjunktur och ökad arbetslöshet bidrar till att fler personer är beroende av försörjningsstöd under en längre period vilket påverkar prognosen. Förvaltningens arbete med avhoppare inom Team SIG bidrar även det till att fler hushåll har rätt till försörjningsstöd. Politiska beslut som staden tagit, exempelvis att inte medräkna de statliga krisstöden, fonder och stipendier vid beräkning av rätt till försörjningsstöd gör att kostnaderna för försörjningsstödet ökar. Läget på arbetsmarknaden är mycket osäkert utifrån ett ostadigt omvärldsläge, vilket påverkar både interna planeringsförutsättningar och företagens benägenhet att rekrytera.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Utifrån prognosen om fler hushåll medför detta att antalet individer per handläggare ökar vilket kan få effekter på vilket stöd varje individ kan få för att komma ut i egen försörjning. Förvaltningen arbetar för att långsiktigt minska bidragsberoendet genom att allt mer fokusera på självförsörjningsuppdraget. Det är ett resurskrävande arbete som riskerar att få stå tillbaka då rätten till bistånd alltid väger tyngst.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Med ett ökande ärendantal och en budget som visar på en minusprognos riskerar förvaltningen att behöva genomföra åtgärder som får stora effekter för medarbetare och chefer, både vad gäller arbetsmängd och arbetsmiljö. Det påverkar också möjligheten att arbeta med självförsörjningsuppdraget.

I avvaktan på att förvaltningen för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning ska utöka sitt utbud av insatser så får socialsekreterare på individnivå leta fram alternativa insatser och aktiviteter för att påskynda individens väg mot egenförsörjning.
<i>Ekonomiska konsekvenser</i>
Antalet hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd ökade från februari 2024 till februari 2025 med 233 st. Detta får stor effekt på kostnaderna för försörjningsstödet.
Under 2025 är prognosen att antalet hushåll som behöver ekonomiskt bistånd kommer att fortsätta öka. Prognosen för utbetalt ekonomiskt bistånd för helåret 2025 är att kostnaden för försörjningsstödet blir -40 000 tkr.
<i>Vidtagna åtgärder</i>
Förvaltningens avdelning för försörjningsstöd genomförde i november 2024 en driftsinskränkning som innebar avvecklande av en av nio försörjningsstödsenheter. Genomlysning av de dyraste ärendena genomfördes för att säkerställa att de var skäliga och korrekt handlagda. Förvaltningen arbetar aktivt med att utreda och motverka felaktiga utbetalningar. Förvaltningen arbetar även aktivt för att individer ska få ersättning från rätt huvudman. Stadens socialförvaltningar arbetar intensivt med att få till snabbare och effektivare inskrivningar av klienter till ARB/VUX. Utöver detta så pågår ett arbete inom förvaltningens avdelning för försörjningsstöd för att se över processer i syfte att minska kostnaderna.
<i>Ökade kostnader för kriminella/avhoppare</i>
<i>Orsak till att avvikelserna uppstått</i>
Orsaken till att socialförvaltningen Nordost har ökade kostnader för kriminella/avhoppare är att förvaltningen, i enlighet med stadens riktlinjer kring hantering av avhoppare, arbetat fokuserat med frågan. Avdelningsöverskridande samverkan har lett till att förvaltningen får kontakt med allt fler inom målgruppen och kan erbjuda hjälp och stöd med utgångspunkt i den enskildes behov snarare än de organisatoriska förutsättningarna. Förvaltningen erbjuder även stöd till anhöriga till personer som vill lämna en kriminell livsstil vilket även det påverkar förvaltningens kostnader.
<i>Konsekvenser för de verksamheten är till för</i>
Höga kostnader inom de myndighetsutövande verksamheterna Vuxen och Barn och unga riskerar att leda till att förvaltningen behöver göra omprioriteringar framöver. Risken är att ekonomiska resurser tas från andra verksamheter med mer förebyggande och främjande arbete för att säkerställa att biståndsbedömda insatser kan erbjudas målgruppen avhoppare.
<i>Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer</i>
Ärenden som rör avhoppare är även resurskrävande vad gäller köp av huvudverksamhet och handläggarkostnader. De kräver stor professionell kompetens, förmåga att arbeta flexibelt och målgruppsanpassat samt ställer höga krav på riskmedvetenhet. Medarbetare förväntas kunna jobba långsiktigt och motiverande samtidigt som de behöver kunna ställa om när akuta situationer uppstår. Detta ställer även krav på chefer och organisationen som helhet.
<i>Ekonomiska konsekvenser</i>
Då målgruppen har behov av omfattande insatser och skydd bedöms kostnaderna per individ även fortsatt vara hög.
Inom avdelning Barn och unga har man sedan oktober 2024 följt kostnaderna kopplade till målgruppen i åldrarna 0–17 år och då sett att kostnaderna för denna utgjort cirka 20 procent av det totala ekonomiska utfallet för köpt vård varje månad (motsvarande cirka 3,1 miljoner i snitt per månad), trots att de endast utgör 2 procent av antalet ärenden inom avdelningen. Därtill är LVU-processer mycket resurskrävande utifrån handläggningen.
Inom avdelning Vuxen handläggs 18–20-åringarna. Mellan 2023 och 2024 ökade kostnaderna för 18–20-åringarna med 104 procent, vilket innebar en ökning i kostnad från 5,8 miljoner 2023 till 11,8 miljoner 2024. För 21 år och uppåt, såg avdelningen en ökning i kostnad från cirka 7 miljoner 2023 till 13,8 miljoner 2024. Då avdelning Vuxen under en längre tid följt gruppen, så kan man även se att målgruppen kriminalitet/avhoppare (+18 år) står för cirka 10 procent av det totala utfallet under 2024.

Ser vi till januari-mars 2025 så står samma målgrupp för cirka 15 procent av det totala utfallet. Majoriteten av personerna är placerade enligt LVU och de placeras antingen på SiS eller på det fåtal boenden som kan ta emot målgruppen. Tidigare år har SiS subventionerat sina dygnskostnader, vilket de gör även 2025, men till en lägre procentsats. Om individerna inte placeras på SiS, så behöver de i regel komma bort från sin hemkommun till följd av bland annat en ökad hotbild. De tillgängliga leverantörerna är få på marknaden och justerar sina priser därefter, vilket gör att varje placering i snitt blir mer kostsam än en "vanlig" HVB-placering – vilket förvaltningen tydligt sett under 2024, då nettokostnadsutvecklingen inom LVU-placeringar (0–20 år) steg kontinuerligt under året.
Vidtagna åtgärder Målgruppen som vill lämna en kriminell livsstil är prioriterad utifrån de lokala utmaningarna och förutsättningarna i Nordost, såväl som de politiska styrsignalerna. Förvaltningens ambition är därför inte att minska antalet individer som får stöd och hjälp att lämna en kriminell livsstil. Förvaltningen arbetar med förebyggande åtgärder på så väl generell nivå, genom bland annat fritidsgårdar, som individuell nivå genom bland annat Rätt Kurva, där barn med normbrytande beteende tidigt fångas upp och erbjuds stöd.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Personalvolymsutveckling

	Aktuell period (ack sedan årets början)	Motsvarande period föregående år	Prognos 2025	Utfall 2024
Antal årsarbetare	294	279	1140	1093

Förvaltningen har haft en ökning av personalvolymen sedan motsvarande period 2024. Ökningen syns främst bland yrkesgrupperna Socialsekreterare, Fritidsledare och Övrigt socialt arbete (Fältsekreterare). När det gäller ökningen för socialsekreterare bedöms den till stor del bero på att det har varit lägre personalomsättning under 2024 jämfört med tidigare år vilket har lett till färre vakanser, samt stabilare och högre bemanning.

Prognosen för 2025 baseras på att personalomsättningen fortsatt håller sig på samma nivå.

3.1.2 Årlig uppföljning av aktiva åtgärder och systematiskt arbetsmiljöarbete

Nedanstående avsnitt redogör för en årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med aktiva åtgärder enligt Göteborgs Stads rutin.

Uppföljningen syftar till att svara på huruvida förvaltningen genomfört den årliga uppföljningen av aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.

Instruktionen är att inleda respektive stycke med att svara ja eller nej även om verkligheten sällan är så enkel.

Årlig uppföljningen av aktiva åtgärder

Nej. Förvaltningen har inte genomfört någon separat och uttalad uppföljning av aktiva åtgärder. Däremot arbetar förvaltningen löpande med de områden där aktiva åtgärder ska göras - så som arbetsförhållanden, löner, rekrytering och befordran, utbildning och kompetensutveckling samt möjligheten att förena föräldraskap och arbete.

Förvaltningen har också tagit fram en lokal rutin för arbete med aktiva åtgärder som följer aktiviteterna i rutinen för systematiskt arbetsmiljöarbete och kommer att kunna genomföras tillsammans med den. Rutinen följer också Göteborg Stads rutin för aktiva åtgärder.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Ja. Förvaltningen har tydliga rutiner för hur den årliga uppföljningen ska ske och har genomfört uppföljningen enligt dessa.

I den mall som används vid arbetsmiljöronder finns ett avsnitt där det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) ska följas upp av berörda chefer. Detta följs även upp i förvaltningens samverkansforum (LSG och FSG). Förvaltningen har ett övergripande SSG Arbetsmiljö och hälsa där särskilt fokus finns på arbetsmiljöfrågorna. Den årliga uppföljningen på förvaltningsnivån har diskuterats i detta forum.

Förvaltningen noterar att flera arbetsplatser saknar skyddsombud vilket kan försvåra samverkan. En del frågor som lyfts på enhetsnivå saknar enhetschef mandat att åtgärda. Dessa frågor ska lyftas i organisationen så att den nivå där mandat finns, kan verka för åtgärder. Förbättringsarbetet kopplat till utredning av IA-anmälningar pågår och kommer också att fortsätta under året.

Den årliga medarbetarundersökningen visar ett fortsatt behov av att öka tillit till ledning. Förvaltningen arbetar för att öka tilliten genom att stärka cheferna i frågor som ledarskap och arbetsgivaransvar i linje med stadens ledarskapsmodell. Genom förvaltningens lokala kompetensförsörjningsplan finns ett särskilt fokus på ledarskap. För att tydliggöra medarbetarrollen, dess skyldigheter och rättigheter, får också anställda kunskaper om det offentliga arbetet i samband med introduktionen.

De största arbetsmiljöriskerna

Hög personalomsättning

Arbetsbelastningen och bristen på återhämtning kan fortsatt vara en risk för många medarbetare även om den stabiliserats något bland annat genom att omsättningen på arbetskraft minskat ytterligare sedan förra året. Chefer på alla nivåer har fortsatt hög, eller mycket hög, arbetsbelastning och små möjligheter till återhämtning enligt mätningen i medarbetarenkäten. Arbetsbelastningen hänger samman bland annat med svårigheter att rekrytera samt hög personalomsättning, vilket i sin tur skapar hög arbetsbelastning för dem som blir kvar i organisationen.

Ovanstående faktorer samverkar och skapar en situation där de vi är till för riskerar att inte få den samhällsservice det de har rätt till. Det kan påverka våra medarbetare negativt om de känner att de inte kan utföra sitt arbete med den goda kvalitet de önskar.

Brister i den fysiska arbetsmiljön

Brister i den fysiska arbetsmiljön (kalla, varma och dåligt ventilerade lokaler) är en återkommande fråga i arbetsmiljöuppföljningen. Även aktivitetsbaserade kontor är en fråga som medarbetarna tycker olika om, en del uttrycker ett missnöje medan andra medarbetare trivs med det öppna kontorslandskapet och dess möjligheter till flexibilitet och rörlighet.

Förvaltningen har tre stora socialkontor med olika behov av åtgärder kopplat till den fysiska arbetsmiljön. Förvaltningens fokus kommande år är att arbeta för mer ändamålsenliga lokaler tillsammans med berörda förvaltningar och andra aktörer i staden.

Hot och våld

Hot, våld och desinformationskampanjen påverkar arbetsmiljön i förvaltningen. Detta tillsammans med fortsatt hög personalomsättningen och risker i den fysiska såväl som den psykosociala arbetsmiljön kan leda till ökad stress och brist på

möjlighet till återhämtning.

Främjande faktor (friskfaktor)

Medarbetarenkäten visar att förvaltningens medarbetare trivs med kollegorna och uppskattar möjlighet att lära nytt på jobbet. Förvaltningen har ett nära samarbete med universitet och många projekt för att utveckla verksamheten. Förvaltningen arbetar även med mentorskap för att lyfta erfarna medarbetare och stötta nya vilket gett fin respons från de som har medverkat.

Ytterligare en viktig friskfaktor som lyfts i arbetsmiljöuppföljningen är möjligheten att kunna påverka var och hur arbete utförs. Utifrån de behov chef bedömer att verksamheten har, finns möjlighet att utföra arbete från annan plats än i arbetsgivarens lokaler.

Förvaltningen arbetar aktivt med den lokala kompetensförsörjningsplanen som bland annat utgår från identifierade friskfaktorer. Utifrån de olika fokusområden som pekats ut, har mer än hälften av tillhörande aktiviteter genomförts hittills. Två exempel är dels det löneråd som nu finns samt Nytt-ja som syftar till att tillvarata medarbetarnas kloka tankar kring förvaltningens verksamheter.

Under hösten 2024 och våren 2025 ingår några enheter i ett forskningsprojekt - 4DayWeek. Genom att delta bidrar förvaltningen till arbetsinnovativ forskning. Inom enheterna utforskar man nya arbetssätt och utmanar invanda och beprövade arbetsmodeller för att möjliggöra kortare arbetsvecka. Syftet är bland annat att undersöka om kortare arbetsvecka kan bidra till förbättrad produktivitet och välbefinnande på arbetsplatsen. Inom ramen för projektet studeras också om förändrad arbetstid till fyra dagars arbetsvecka kan bidra till ökade möjligheter att attrahera och behålla medarbetare, generera ett än mer hållbart arbetsliv för både individ och verksamhet samt om det kan bidra till minskad sjukfrånvaro.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Resultatredovisning i sammandrag nämnder

Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	61,9	59,7	2,3	49,5	264,1	250,7	242,2	227,9
Kostnader	-538,2	-521,4	-16,8	-494,7	-2154,7	-2116,5	-2077,7	-2065,6
Kommunbidrag	458,9	458,9	0	451,2	1 835,5	1 830,1	1 835,5	1 822,1
Kommuninterna bidrag								
Resultat	-17,3	-2,8	-14,5	6,1	-55	-35,7	0	-15,6

3.2.2 Utfall till och med perioden

Socialnämnden Nordost har till och med mars ett underskott på -14,5 miljoner kronor (mnkr) jämfört med budget. Exkluderat enheterna Utveckling integrerad digitalisering och Tjänsteförvaltning integrerad digitalisering (vars kostnader fördelas mellan de sex socialnämnderna) har socialnämnden ett underskott på cirka -17 miljoner kronor till och med mars.

Ekonomiskt bistånd/Försörjningsstöd

Nämnden har ett underskott inom försörjningsstödet på cirka -7,8 mnkr för perioden. Antalet hushåll med bistånd har ökat med 9,1 procent och nettokostnaderna har stigit med 14,2 procent jämfört med samma period föregående år, drivet av bland annat höjd riksnorm och hyreshöjningar.

Brottsförebyggande arbete

Nämndens placeringskostnader kopplade till kriminalitet och brottsförebyggande arbete har ökat vilket syns i både kostnader för HVB, socialt boende samt skyddat boende till följd av att våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck och avhoppare ökar. Jämfört med budget har nämnden ett underskott på cirka -3,5 mnkr för placeringar kopplat till kriminalitet/avhoppare.

Personalomsättning

En del av nämndens underskott beror på att personalomsättningen sjunkit och förvaltningen har en högre bemanning vilket ökar nämndens personalkostnader samtidigt som nämnden håller på att avsluta inhyrda konsulter. Jämfört med budget har nämnden ett underskott för personalkostnader på cirka -4 mnkr, exklusive ett underskott för inhyrd personal på cirka -1,3 mnkr.

3.2.3 Prognos

Nämndens prognos för helåret visar ett underskott på -55 miljoner kronor vilket är en försämring gentemot prognosen i februari trots beslutad kompletteringsbudget som påverkar nämnden positivt.

Avvikelser

Nämndens prognos innehåller flera negativa avvikelser.

Försörjningsstödet visar på en negativ prognos gentemot budget på cirka -40 mnkr. Kostnaderna för försörjningsstöd ökar till följd av flera faktorer. Riksnormen har höjts i högre takt än de generella löneökningarna. Detta har lett till att fler hushåll har svårt att nå egen försörjning. Samtidigt bidrar lågkonjunktur och stigande arbetslöshet till att fler personer blir beroende av stöd under längre perioder. Förvaltningens arbete med avhoppare ökar också antalet biståndsberättigade hushåll. Prognosen är beräknad utifrån att nuvarande trend med en ökning med cirka 15 hushåll per månad består året ut.

Nämndens framgångsrika brottsförebyggande arbete leder till att boendekostnaderna för avhoppare och anhöriga ökar vilket påverkar nämndens prognos negativt med cirka -10 miljoner kronor i direkta placeringskostnader.

Förslag till åtgärder

På nämndsammanträdet den 11 februari i år beslutade nämnden om årsrapport för 2024. I samband med det fattade nämnden ett antal beslut till följd av det ekonomiska läget. Nämnden beslutade dels om åtgärder som får omgående effekt

såsom återhållsamhet i inköp och anställningsrestriktioner inom flera avdelningar. Utöver det beslutade nämnden också om ett antal genomlysningssupplett med krav om att förvaltningen återkommer med förslag på specifika åtgärder.

Förvaltningen har nu tagit fram förslag på åtgärder om 45 mnkr. I och med fullmäktiges beslut om att nämnden beviljas använda 10 mnkr av eget kapital för 2025 innebär det att nämnden nu kan fatta beslut om att använda 10 mnkr av eget kapital samt besluta om åtgärder för att hantera underskottet. Nämnden behöver på sammanträdet den 22 april besluta om åtgärder om minst 35,7 mnkr för att hantera det prognostiserade underskottet per februari.

3.2.4 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i mnkr)	Utfall perioden	Prognos helår	Budgeterat belopp helår

3.2.5 Kommunbidrag och budgetjusteringar

Budget 2023 / Tilläggsbudget	Beslutsdatum	Belopp (tkr)	Förvaltningens förslag till fördelning
Budget 2025	KF 2024-11-07	1 830 139	Beslutat i budgethandling
Kompletterande budget februari	KF 2025-03-27	5 390	Förvaltningsövergripande

3.3 Uppföljning av budgetavvikelser

3.3.1 Förvaltningens förslag till åtgärder

Åtgärd/kommentar	Helårseffekt (tkr)	Planerad effekt innevarande år	
		tkr	Årsarbetare
Åtgärdsförslag redovisas i bilaga 4 "Genomlysning 2025"		45 000	

3.4 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.4.1 Ej verkställda SoL/LSS-beslut

	SoL 2025-03-31	LSS 2025-03-31
Antal beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdag	1	
Antal beslut där verkställigheten avbrutits och inte återupptagits inom tre månader från avbrottet		

Förvaltningen har ett beslut att rapportera för perioden som rör familjehem. Orsaken till att beslutet inte kunnat verkställas är att lämplig uppdragstagare saknas.

3.4.2 Anmälningar enligt Lex Sarah

	Kvartal 1 2025
Antal anmälningar enligt Lex Sarah	0

Nämnden har inga Lex Sarah-anmälningar att rapportera under första kvartalet.

3.4.3 Effektivisering genom minskad administration och digitalisering

Socialförvaltningen Nordost arbetar systematiskt med att minska administrativa kostnader och effektivisera stöd- och styrningsfunktioner i enlighet med budget 2025. Arbetet sker genom bemanningsanpassningar, digitalisering och förenklade processer. Under året planeras en reducering av totalt tre tjänster samt en paus i två rekryteringar, vilket tillsammans bidrar till minskade kostnader.

Flera pågående digitaliseringsprojekt förväntas ge både tidsbesparingar och förbättrad kvalitet. Exempelvis införs digital kvittohantering, formulärstöd, digital signering och förvaltningen planerar införa förbättrade systemstöd inom upphandling och ärendehantering. Dessa insatser syftar till att minska manuell hantering, stärka den interna kontrollen och frigöra tid så att verksamheterna blir mer tillgängliga för dem vi är till för.

Parallellt genomförs en översyn av rutiner, processer och arbetsfördelning inom administrativa funktioner, vilket möjliggör ett effektivare resursutnyttjande utan att kvaliteten i stödet försämras. Förvaltningen arbetar även tillsammans med övriga socialförvaltningar med att samordna och digitalisera utbildningsinsatser gentemot handläggare, vilket ger minskade kostnader och ökad likvärdighet.

Mer detaljerade effekter kommer att följas upp och redovisas i delårsrapport augusti.

Förvaltningen följer upp andelen anställda som arbetar i direktkontakt med förvaltningens målgrupper i förhållande till anställda som inte huvudsakligen träffar klienter, brukare och invånare utan som i stället arbetar i ledningsfunktioner eller med annan förvaltningsövergripande verksamhet. Andelen medarbetare som arbetar i direktkontakt med förvaltningens målgrupper är i mars 2025 80,5 procent vilket är en ökning från föregående år från 80,3 procent.

4 Insamling av information inför Budget 2026

Socialförvaltningar lyfter gemensamt nedanstående sju områden som information till arbetet med budget 2026.

Insatser kopplat till kriminalitet

Kriminaliteten i samhället ökar och påverkar socialtjänstens uppdrag. Fler människor söker samhällets stöd. Göteborgs Stads styrdokument betonar vikten av att socialtjänsten ger stöd till personer i eller i risk för kriminalitet, i samverkan med polis och kriminalvård. Syftet är att stötta individen, minska kriminalitet och stärka det demokratiska samhället. Stadens ambitionsnivå har möjliggjort att fler människor har fått stöd och hjälp att lämna en kriminell livsstil.

Kostnader för bland annat avhoppare och placeringar för anhöriga har ökat markant senaste åren. Dessutom har det politiska beslutet att ta bort egenavgifter för skyddat boende, medfört minskade intäkter. Förfrågningar till Samlad placeringar och inköpsfunktion (SPINK) om skyddat boende för avhoppare ökade från 49 (2023) till 97 (2024), och trenden fortsätter 2025. Alla förfrågningar leder inte till placeringar, men beskriver den ökade efterfrågan. Placeringar på skyddat boende är ofta långvariga och kostar 1–1,5 miljoner kr per år per individ.

Socialförvaltningarnas kostnader bara för skyddat boende för målgruppen kriminella avhoppare har mer än fördubblats på bara ett år. 2023 var kostnaderna drygt 20 miljoner kronor och 2024 var kostnaderna 42 miljoner kronor.

De ökande kostnaderna kopplat till unga i kriminalitet gäller alla placeringar, inte bara skyddat boende. Andelen yngre barn i allvarlig brottslighet med dödligt våld som utgång har ökat på kort tid. Det är kostnadsdrivande, kräver nya arbetssätt och mer resurser riktat mot unga och deras familjer. För att möta behoven behöver förvaltningarna även förstärka bemanning för handläggning. Även den förändrade lagstiftningen för placering av barn i skyddat boende som trädde i kraft 2024 har medfört ökade kostnader för handläggning.

Andra myndigheters förändrade uppdrag och arbetssätt ställer krav på socialförvaltningarna. Polisens nya arbetssätt ökar kraven på socialtjänsten, bland annat med barn och unga i organiserad brottslighet (Bob-råden) som kräver ökad ansträngning för att identifiera fler ungdomar. Ytterligare ett exempel är pågående utvecklingsarbete med kriminalvården och insatser för häktade barn som kräver ökade resurser. Socialförvaltningarna saknar full finansiering för verksamheter riktade till barn och unga i riskzon för kriminalitet, som delvis finansieras med statliga medel idag.

De ökade behoven och fler insatser innebär betydande kostnader för socialförvaltningarna. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv visar utredningar att insatser som kan bryta en kriminell livsstil är lönsamma för samhället. De ekonomiska vinsterna kommer dock ofta först efter en tid och märks främst hos andra myndigheter, inte direkt i kommunens verksamhet.

Det brottsförebyggande arbetet i socialförvaltningen Nordost påverkar nämndens prognos negativt med cirka -10 miljoner kronor.

Ökad vuxennärvaro på mötesplatser och arenor

Ökad psykisk ohälsa, bristande tillit och kriminalitet är områden som det finns behov att kraftsamla kring. Samhällsutvecklingen med ökad kriminalitet har lett till

ökade uppgifter för socialtjänsten med endast tillfällig finansiering.

I Göteborgs Stads budget 2025 finns ambitionsökningar kopplat till olika typer av mötesplatser för unga. Tidiga insatser, uppsökande och förebyggande arbete är prioriterat och ambitionen är att fler invånare ska erbjudas aktiviteter och olika typer av mötesplatser för en meningsfull fritid. Arbetet med våldsprevention, inklusive våld i nära relation och machokultur bland barn och unga ska stärkas. Ett tidigt och förebyggande arbete inom dessa områden och i synnerhet med målgruppen unga som är på väg att dras in i destruktiva miljöer och kriminalitet, innebär kostnader. Med stor sannolikhet leder det dock till samhällsekonomiska besparingar på sikt.

I det nya programmet för jämlik hälsa och livsvillkor har socialförvaltningarna ansvar för strategin: Stärk arbetet för att fler barn och unga ska ha en tillgänglig och meningsfull fritid.

Utifrån ansvaret ovan finns behov av fler vuxna i befintlig verksamhet, på arenor för meningsfull fritid och i det uppsökande arbetet. Det behövs också nya mötesplatser för att möta behoven och höja ambitionsnivån enligt den politiska viljeinriktningen.

Socialförvaltningarna har genomlyst verksamheten och arenor för meningsfull fritid i respektive stadsområde. För att möta de identifierade behoven beräknas en förstärkning på cirka 20 miljoner kronor behövas.

Ökade kostnader för socialt boende och SIS-placeringar

Ett nytt ramavtal från 1 april 2025 för socialt boende med stöd innebär kraftigt ökade priser. Utifrån förvaltningarnas många placeringar medför det stora kostnadsökningar. I prognosen per mars beräknas utfallet öka med 625 tkr per månad vilket innebär en helårseffekt på 7 500 tkr.

Subventionen för placeringar på Statens institutionsstyrelse (SIS) enligt LVM (Lag om vård av missbrukare i vissa fall) och LVU (Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) har tagits bort 2025. Även detta innebär stora kostnadsökningar.

För socialnämnden Nordost innebär ovanstående förändringar en kostnadsökning på 15 000 tkr för 2025.

Utveckling försörjningsstöd

Ett ökat inflöde av ärenden till följd av lågkonjunktur och ökad arbetslöshet bidrar till att fler personer är beroende av försörjningsstöd under en längre period. Det är svårt att få till ökade insatser via Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen för att klienter ska komma ut i egen försörjning. Förvaltningarnas arbete med avhoppare bidrar även det till att fler hushåll beviljas försörjningsstöd.

Kommunfullmäktiges beslut att inte räkna med de statliga krisstöden samt fonder och stipendier gör att fler individer har rätt till försörjningsstöd.

Utvecklingen av försörjningsstöd varierar mellan stadsområdena men för socialnämnden Nordost är prognosen per mars för 2025 ett underskott på -40 000 tkr.

Lönekostnader

Socialförvaltningarna liksom övriga välfärdsförvaltningar når inte lönebilden i det lönepolitiska ställningstagandet för flera yrkesgrupper. För att öka stabilitet och kontinuitet i verksamheten behöver lönenivåerna höjas för berörda yrkesgrupper

som inte når de lönepolitiska ställningstagandet. Beräknade kostnader är cirka 30 miljoner kronor, utöver tilldelad index.

Försämrat säkerhetsläge och nya krav på informationssäkerhet

Det försämrade omvärldsläget och ny lagstiftning, såsom NIS2-direktivet, ställer ökade krav på Göteborgs Stad. För att kunna följa Göteborgs Stads plan för civil beredskap 2024–2027 krävs både investeringar och mer personal. De nya kraven innebär ökad administration och tid tas från kärnuppdraget, men stärker stadens beredskap.

Arbetet kräver långsiktig finansiering och fler medarbetare. Det behövs investeringar i till exempel reservkraft, nödvatten, trygghetspunkter och skyddade ledningsplatser. Finansieringen är osäker och ofta beroende av statsbidrag.

Utifrån ovanstående bedömer de fyra regionala socialförvaltningarna att det behövs finansiering för en grundbemanning omfattande två heltidstjänster per förvaltning, sammanlagt 6,5 miljoner kronor.

Förändrad lagstiftning

Ny socialtjänstlag – socialförvaltningarna arbetar med omställning för att möta den nya lagen både på kort och lång sikt. Göteborgs Stad har fått medel för omställningen, men det osäkert om de räcker för att göra större långsiktiga förändringar utifrån ambitionen i den nya lagstiftningen och möta de faktiska behov som finns i stadsområdena. När satsningar på det förebyggande arbetet görs kommer det under en period finnas lika höga om inte högre kostnader inom myndighetsutövningen innan effekten visar sig.

Om kostnaderna för socialförvaltningarnas lagstadgade insatser fortsätter att öka i samma takt som nu, kommer det mesta av resurserna att behöva gå till dessa. Då blir det mindre pengar kvar att satsa på tidiga och förebyggande insatser.

Network and Information Systems directive 2 (NIS2) – det nya direktivet ställer ökade krav på informationssäkerhet, och det finns behov av utbildning och att se över verksamhetssystem och förvaltningsunika IT-stöd.

Lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas (LIV) – Den nya lagen om insatser inom socialtjänsten utan samtycke (LIV), som föreslås träda i kraft 1 mars 2026, innebär att socialnämnder får möjlighet att besluta om öppna insatser till barn, unga och vårdnadshavare även när de inte samtycker. Insatserna kan bland annat innebära krav på skolnärvaro, fritidsaktiviteter, nykterhet, hemvistelse under vissa tider och drogtest. Socialtjänsten ges också rätt att begära handräckning av polis för att genomföra vissa åtgärder.

Den nya lagen förändrar i grunden socialtjänstens arbetssätt. Från att ha arbetat huvudsakligen med frivillighet, flyttas fokus till mer omfattande myndighetsutövning även i öppenvården. Detta ställer ökade krav på socialsekreterarnas rättssäkerhet, dokumentation, uppföljning och samverkan med andra myndigheter.

Lagens införande kommer sannolikt att innebära fler ärenden, tyngre handläggning och ett större behov av kompetensutveckling. För att kunna leva upp till lagens intentioner om ökat skydd för barn, krävs att socialtjänsten får utökade resurser – inte minst i form av personal, juridisk kompetens och stödstrukturer. Utan detta riskerar arbetsbelastningen att öka på ett sätt som påverkar både rättssäkerheten och kvaliteten i insatserna.

5 Styrinformation till nämnden

5.1 Ekonomisk uppföljning per avdelning

Uppföljning enligt organisationsstrukturen

Avdelningar	Avvikelse utfall- budget perioden	Prognos	Budgetram
Myndighet barn och unga	-3 854	-15 000	256 890
Vuxna	2 401	-11 500	318 573
Försörjningsstöd	-9 133	-40 000	446 550
Familjemottagning och resurser barn och vuxna	-812	5 000	108 404
Familjehem, interna boende och placering barn och unga	-4 457	-8 000	299 381
Stadsområde, välfärd och fritid	1 571	7 800	129 390
Förvaltningsövergripande och stödfunktioner	-2 748	6 700	276 342
Stadsområde Nordost	-17 032	-55 000	1 835 529
Integrerad digitalisering	2 521	0	0
Socialnämnden Nordost	-14 510	-55 000	1 835 529

Resultat

Myndighet Barn och Unga

Avdelning Myndighet Barn och Unga uppvisar per mars ett underskott om cirka - 3,85 mnkr. Personalkostnaderna har ett väntat underskott om cirka -990 000 kronor till följd av en högre bemanning. Dels i form av ordinarie personal, men även i form av sju trainees som är anställda i projektet New Recruits som finansieras via Europeiska socialfonden (ESF).

Den köpta vården visar ett underskott om cirka -3,65 mnkr, vilket beror på att antalet vård dygn ökat med cirka +308 dygn sedan februari. Antalet vård dygn på Statens institutionsstyrelse (SiS) ökar med +17 dygn, medan dygnen på Hem för vård eller boende (HVB) ökar med +291 dygn. Antalet dygn på skyddat boende har sedan januari 2025 ökat från 748 dygn till 933 dygn.

Avdelningen har under februari stärkt upp med tre inhyrda socionomkonsulter, varav en är förste socionomkonsult. Behovet bedöms finnas kvar april ut, medan behovet av förste socionomkonsulten sträcker sig till och med september månad.

Vuxen

Avdelning Vuxen försämrar sin prognos sedan februari och lämnar en negativ prognos om -11 500 tusen kronor. Det som föranleder den förändrade prognosen är det nya ramavtalet inom socialt boende med stöd som träder i kraft 1 april, vilket gör att avdelningen räknar med ökade kostnader om cirka -5,6 mnkr under perioden april-december. Utöver det så sticker ansvaret för kriminalitet/avhopparverksamhet ut genom att utfallet hittills legat på en högre nivå, vilket gör att avdelningen väljer att försämma prognosen med en miljon kronor

per månad, vilket ger en prognos om -10 mnkr.

Avdelningen räknar fortsatt med högre intäkter än budgeterat till följd av gränssnittsärendena gentemot Förvaltningen för funktionsstöd. Utöver det förväntas avdelningen fortsatt ha en stabil personalbemanning under året.

Försörjningsstöd

Större delen av underskottet inom försörjningsstödet ligger i utbetalningar av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd om cirka -7,8 mnkr. Antalet hushåll har ökat med +9,1 procent jämfört med samma period föregående år, och nettokostnaderna för försörjningsstödet till och med mars har ökat med +14,2 procent jämfört med samma period föregående år. Detta beror dels på att varje hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd kostar mer eftersom riksnormen för försörjningsstöd har höjts med +2,8 procent, samt till följd av hyreshöjningar och politiska beslut att inte reducera rätten till bistånd om det finns tillfälliga statliga krisstöd eller beviljade stipendier/fondmedel. Den andra delen av avdelningens underskott beror på personalkostnader, inklusive överanställningar som behövs göras på mottagningen.

Familjemottagning och resurser Barn och Vuxna

I budget har avdelningen räknat med drygt 3 mnkr i skolsociala medel. I och med att besked inte kommit ännu påverkar det avdelningens resultat negativt med -800 tkr till och med mars månad. Avdelningen har dock fått positiva besked utifrån tilldelning av statliga medel från Myndigheten för föräldraskapsstöd och från Socialstyrelsen. Där har avdelningen på helåret fått in +112 tkr mer än vad som budgeterats. Det ger till och med mars ett överskott på drygt +300 tkr. Större delen av det resterande underskottet består av högre kostnader än budgeterat på personalsidan. Detta beror på att avdelningen haft kostnader för avgångsvederlag (-300 tkr) och att ett budgeterat vakansavdrag (som förutsätter en naturlig frånvaro och vakanta tjänster) hittills gjort att kostnaderna varit högre än budgeterat. Ju längre året går förväntas personalkostnaderna mer gå i linje med budgeten utifrån ordinarie frånvaro och eventuella vakanser.

Familjehemsvård, interna boenden samt placering

Avdelningen Familjehemsvård, interna boenden samt placering redovisar per mars ett underskott om -4,5 mnkr. Underskottet förklaras delvis av högre kostnader än budgeterat för familjehemsvård, både interna familjehem och konsulentstödda familjehem. Kostnaderna för familjehem i egen regi har gått upp +13 procent under 2025 jämfört med samma period 2024 (januari-mars) samtidigt som antalet familjehem i egen regi inte ökar i samma takt. Varje familjehem får i snitt mer utbetalt under 2025 än 2024, ökningen förklaras delvis av generell arvodeshöjning om +3,5 procent där förvaltningen följer Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) rekommendationer. Men delvis även av att förvaltningen betalar ut fler förhöjda arvoden. Anledningarna till att ett familjehem får förhöjda arvoden kan vara olika, men det gemensamma syftet handlar om att stärka familjehemmet för att det ska kunna möta barnets omsorgsbehov med till exempel en hemmavarande vuxen under en tidsbegränsad period. Dessa familjehem ligger således på en högre kostnadsnivå än familjehem utan förstärkning. Placeringsformen är en avsevärt bättre placering för barn och unga samt har en lägre dygnskostnad än en placering på HVB. Vidare ser förvaltningen även en ökning i antalet konsulentstödda familjehem.

Behovet av stadigvarande familjehem är fortsatt stort. Sammantaget har förvaltningen lyckats med placeringar av komplex grad inom familjehemsvården. I mars har familjehemsenheterna 338 pågående familjehemspaceringar. Avdelningens underskott förklaras även av att placeringsenheterna har HVB-

placeringar av komplex grad med höga dygnskostnader som förväntas pågå under större delen av året. Avdelningen har i dagsläget totalt tre SIS-placeringar som prognostiseras kosta -4,7 mnkr under 2025. Kombinerat med att kostnadsnivån för enheternas köpt vård och boende 2025 är något lägre per månad än 2024 och att placeringsenheterna fick en höjd budget för köpt vård och boende – är enheternas underskott lägre 2025 jämfört med 2024. Placeringsenheterna hade i mars ifjol 523 vård dygn jämfört med i mars i år 300 vård dygn - vilket är en minskning med -43 procent. Minskningen kan delvis förklaras av kostnadsökningen på familjehemssidan där mer komplexa placeringar kan placeras i familjehemsvård med öppenvårdsinsatser som komplement eller andra insatser, men även ett antal hemmaplanslösningar med stöd av öppenvårdsinsatser.

Avdelningen har ett underskott i kostnader för personal då vissa enheter har en tillfällig överanställning som ej är budgeterad. Enheten HVB & Stödboenden har ett överskott om cirka +550 tkr för perioden, enheten väntar högre kostnader för personal under året och prognostiserar gå i balans i slutet av året.

Stadsområde välfärd och fritid

Avdelningen redovisar ett positivt resultat på cirka +1,6 mnkr. De främsta anledningarna till det positiva resultatet till och med mars beror på att avdelningen erhållit mer statsbidrag än vad som var budgeterat. Dessutom har rekrytering av en tjänst som ska arbeta inom föreningsbidragsenheten blivit klar först nu. Avdelningen har fått två nya uppdrag som inte har hunnit startats upp fullt ut ännu men där förvaltningen redan fått finansiering, exempelvis medborgarbudget.

Integrerad Digitalisering

Större delen av överskottet för Integrerad digitalisering ligger inom delen för tjänsteförvaltning och det gemensamma (+2,4 mnkr). Det beror på dels lägre personalkostnader än budgeterat (+900 tusen kronor) och dels på att det övriga verksamhetskostnaderna varit lägre än budgeterat (+1,5 mnkr). Inom de övriga verksamhetskostnaderna finns bland annat en IT-reserv budgeterad men kostnaderna påverkas också positivt utifrån att kostnaderna för verksamhetsgemensamma system varit något lägre än budgeterat. Enheten för utveckling har ett litet överskott på +62 tkr. Det beror främst på högre kostnader än budgeterat under årets tre första månader för utvecklingsprojekten.

Stöd och förvaltningsövergripande

Stöd och förvaltningsövergripande redovisar ett underskott på cirka -2,7 mnkr. Förvaltningen har budgeterat 10 mnkr för ny socialtjänstlag som påverkar avdelningarnas resultat med cirka -2,5 mnkr under perioden. Ett avgångsvederlag betalades ut i februari vilket också påverkar resultatet negativt.

Prognos

Myndighet Barn och Unga

Avdelningens prognos om -15 mnkr baseras främst på att man under året förväntas ha ett underskott om cirka -6,4 mnkr för personalkostnader. Underskottet består av att avdelningen hittills under året har en högre bemanning samt förväntas behålla den då rekryteringsläget och personalomsättningen förbättrats, men även till följd av att man under året tar emot trainees i enlighet med ESF-projektet New Recruits. Därtill bekostas även tre socialadministratörer inom avdelningen. Utöver de ordinarie personalkostnaderna så tillkommer en prognosticerad kostnad om cirka -2,3 mnkr för inhyrda socionomkonsulter. Avdelningen har haft inne tre

socionomkonsulter under mars månad, varav en är en förste socionomkonsult. De två ordinarie socionomkonsulternas avtal sträcker sig till och med april månad, förstekonsultens avtal är förlängt till och med september, därefter väntas behovet vara tillgodosett med ordinarie personal.

Den köpta vården prognosticeras gå med ett underskott om cirka -8,5 mnkr. Fyra av tio enheter har en minusprognos, medan övriga enheter istället har en plusprognos. Då endast tre månader har passerat, så finns det naturligt en osäkerhet i prognosen. Avdelningen har en hög andel komplexa ärenden med hög dygnskostnad, vilket ger en stor negativ påverkan på resultatet. Avdelningen ser med viss oro inför året och kostnaderna kopplade till dels Lagen om vård av unga (LVU) vården men även till kostnaderna kopplade till barn och unga i skyddat boende. Dock arbetar avdelningen aktivt i samverkan med övriga avdelningar med olika aktiviteter för att kunna erbjuda insatser för att undvika kostsamma placeringar.

Avdelningen följer också noga rutin för samverkan mellan Förvaltningen för funktionsstöd och socialförvaltningarna för barn och unga och kallar till samordnad plan i ärenden som är aktuella inom båda förvaltningarna samt följer upp ärenden och kostnader.

Nämnas bör att avdelningen har fått en lägre budget 2025 i jämförelse med 2024. Tilldelningen bygger på befolkningsstrukturen med färre barn i stadsområdet. Det påverkar dock inte inflödet av aktualiserade barn, som istället ökar över tid vilket leder till kostnader för de barn som blir aktuella inom avdelningen.

Försörjningsstöd

Avdelningen prognostiserar ett underskott på -40 mnkr som helt förklaras av att försörjningsstödet prognostiseras ha ett underskott på -40 mnkr jämfört med budget. Detta beror på att riksnormen för försörjningsstöd ökade med totalt 17,4 procent mellan åren 2022 och 2024, samt med ytterligare 2,8 procent under 2025. Denna höjning har överstigit de allmänna löneökningarna under de senaste åren, vilket har resulterat i att fler individer och familjer har svårare att uppnå egen försörjning.

Antalet hushåll som mottar ekonomiskt bistånd har ökat med 9,1 procent jämfört med samma period föregående år. Ett ökat inflöde av ärenden till följd av lågkonjunktur och stigande arbetslöshet bidrar till att fler personer är beroende av försörjningsstöd under längre perioder. Detta påverkar prognosen, och nettokostnaderna för försörjningsstödet har ökat med 14,2 procent fram till och med mars.

Avdelningen har lagt en prognos baserad på nuvarande information. Ekonomiska förhållanden, hyreshöjningar, politiska beslut och demografiska förändringar är alla faktorer som påverkar prognosen. Enligt förvaltningens beräkningar förväntas behovet av ekonomiskt bistånd fortsätta att öka hela året.

Familjemottagning och resurser Barn och Vuxna

Tre av enheterna på avdelningen lämnar en positiv prognos utifrån förväntad tilldelning av medel för skolsociala team, där avdelningen prognostiseras erhålla drygt 3,5 mnkr mer än budgeterat i tilldelning vilket finansierar befintlig personal. I tilldelningen av medel från Socialstyrelsen har avdelningen blivit tilldelat 1,2 mnkr mer än vad som var budgeterat, vilket också bidrar till det prognostiserade överskottet.

Stadsområde välfärd och fritid

Avdelningens positiva prognos på 7,8 mnkr beror främst på mer statsbidrag än vad som var budgeterat. Insatser kopplade till dessa statsbidrag genomförs till stor del inom redan befintlig verksamhet vilket innebär att erhållna statsbidrag bidrar till avdelningens positiva prognos. Ett antal rekryteringar har dessutom blivit försenade vilket påverkar prognosen positivt. Återhållsamhet vid inköp samt anställningsrestriktioner gäller dessutom inom avdelningen vilket också påverkar prognosen positivt

Integrerad Digitalisering

Prognosen för Integrerad digitalisering är att verksamheten kommer att göra ett positivt resultat på +2,1 mnkr. Den positiva prognosen beror delvis på lägre personalkostnader än budgeterat utifrån vakanser, och att kostnaderna för utvecklingsprojekten bedöms kosta mindre än budgeterat. Det finns också en osäkerhetsfaktor kopplat till upphandlingen av verksamhetssystem (Treserva) där kostnaden skulle kunna bli högre än budgeterat. Integrerad digitalisering skiljer sig åt från övriga avdelningar då eventuellt överskott betalas tillbaka till de 9 medfinansiärerna, därav anges prognosen som 0 i tabellerna ovan då endast en liten del av det eventuella positiva utfallet tillfaller Socialnämnden Nordost, således är en prognos på +2,1 mnkr inget som ska räknas in i förvaltningens totala prognos. Utifrån att det är tidigt på året och osäkerhet kopplat till upphandlingen av verksamhetssystem (Treserva) samt att det beräknade överskottet är så pass litet kommer ingen justering av faktureringen att göras denna månad.

Familjehemsvård, interna boenden samt placering

Avdelningen familjehemsvård, interna boenden samt placering, barn och unga lämnar för perioden en prognos på -8 mnkr. Den negativa prognosen förklaras delvis av att kostnaderna för familjehemsvården är högre än budgeterat. Underskotten avser både familjehem i intern regi och konsulentstödda familjehem, med övervägande del i intern regi. Enheterna ser ett högt inflöde från utredningsenheterna med barn och unga som väntar på ett stadigvarande familjehem. I dagsläget kan inte enheterna bära kostnaderna för den prognostiserade nivån och enheterna lämnar tillsammans en prognos om -10 mnkr.

Placeringsenheterna lämnar däremot en positiv prognos om +2 mnkr med ett prognostiserat överskott i budget för köpt vård och boende. För närvarande har enheterna färre vård dygn än 2024 och väntas ligga på samma nivå året ut. Dock bedöms det vara svårt att prognostisera vårdbehoven framåt då behoven snabbt kan förändras. Enheterna har i dagsläget HVB-placeringar av komplex grad med höga dygnskostnader som väntas pågå under stora delar av året. Avdelningen har ett underskott i kostnader för personal då vissa enheter har en tillfällig överanställning som ej är budgeterad. Underskottet väntas minska under året. Enheten HVB & Stödboenden har ett överskott om cirka +550 tkr för perioden. Enheten väntar högre kostnader för personal under året och prognostiserar gå i balans i slutet av året.

Förvaltningsövergripande och Stöd

Den positiva prognosen på förvaltningsövergripande beror främst på beviljade medel enligt tilläggsbudget per februari på cirka +5,3 mnkr och en förväntan om att nämnden kommer erhålla statsbidrag för införandet av den nya socialtjänstlagen enligt lagd budget.

5.2 Uppföljning av uppdrag från kommunfullmäktige

I nedanstående avsnitt redovisas dels uppdrag som nämnden tagit emot efter det att nämnden beslutade om sin verksamhetsplan och dels de uppdrag som förvaltningen bedömer som avslutade.

5.2.1 Nya uppdrag från kommunfullmäktige

Nya uppdrag	Sammanträd	Kommentar
Socialnämnden Centrum, socialnämnden Hisingen, socialnämnden Nordost och socialnämnden Sydväst får i uppdrag att utreda hur förlorad arbetsinkomst vid nyplaceringar kan utformas och införas.	KF 2025-01-30 § 14, punkt 2	Uppdraget är mottaget och ansvarsfördelat. En första rapportering sker i delårsrapport augusti.
Socialnämnd Sydväst, Nordost och Hisingen får i uppdrag att samverka med mödrahälsovården genomföra insatser för att nå och genomföra hembesök hos gravida kvinnor i utsatta och särskilt utsatta områden.	KF 2025-01-30 § 38, punkt 1.	Uppdraget är mottaget och ansvarsfördelat. En första rapportering sker i delårsrapport augusti.
Socialnämnderna Nordost, Sydväst, Centrum, Hisingen och äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att implementera användandet av FREDÅ inom myndighetsutövning så att det inte enbart sker vid misstanke om våld i nära relation. Detta ska ske inom ramen för Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027.	KF 2025-01-30 § 32, punkt 1	Uppdraget är mottaget och ansvarsfördelat. En första rapportering sker i delårsrapport augusti.
Nämnden för Intraserice får i uppdrag att, i samverkan med relevanta nämnder, utveckla befintliga dokumentationssystem för att förenkla möjligheten att samla statistik på aggregerad nivå. Detta ska ske inom ramen för Göteborgs Stads plan för arbetet mot våld i nära relationer 2024–2027.	KF 2025-01-30 § 32, punkt 2	Uppdraget är mottaget och ansvarsfördelat. En första rapportering sker i delårsrapport augusti. Rubriken på uppdraget är missvisande men det är korrekt utstyr till socialnämnden Nordost som ansvarar för frågan.
Socialnämnden Centrum, Socialnämnden Hisingen, Socialnämnden Nordost och Socialnämnden Sydväst får i uppdrag att utveckla arbetet med lokala organisationer som arbetar med exempelvis områdesutveckling, lokala mötesplatser inklusive läxhjälp eller andra studiestöttande insatser och lokalt trygghetsarbete.	KF 2025-01-30 § 13, punkt 3	Uppdraget är mottaget och ansvarsfördelat. En första rapportering sker i delårsrapport augusti.

Göteborgs Stads nämnder och styrelser får i uppdrag att med rapporten som utgångspunkt se över sina samverkansformer och arbetssätt för att aktivt samråda med och involvera funktionsrättsrörelsen inom områden där det anses vara befogat. Uppdraget återredovisas i respektive nämnds och styrelses del- eller årsrapport.	KF 2025-01-30 § 15	Uppdraget är mottaget och ansvarsfördelat. En första rapportering sker i delårsrapport augusti.
---	--------------------	---

5.2.2 Uppföljning av uppdrag som anses avslutade

Centrala uppdrag	Status	Kommentar
Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att identifiera befattningar i sina verksamheter som bedöms vara utsatta för hög risk för infiltration. Uppdraget ska ha genomförts sex månader efter kommunfullmäktiges beslut.	✓ Avslutad	Socialförvaltningen Nordosts HR-avdelning har arbetat med uppdraget. Tillsammans med chefer och övriga socialförvaltningar har en kartläggning genomförts. Kartläggningen har syftat till att ge en kunskap kring vilka yrkesområden som kan utgöra störst risk för infiltration och som därmed kan vara föremål för bakgrundskontroller i samband med nyrekrytering. Resultatet av kartläggningen anses som känslig information varför det inte har redovisats i sin helhet till nämnden. I samband med nämndens sammanträde den 25 mars 2025 informerade förvaltningen om hur uppdraget genomförts varför uppdraget från kommunfullmäktige föreslås kunna avslutas.